

Трг Младих 10, 76 100 Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине, Централа: 049/216-855, Тел: 049/216-675, Факс: 049/216-779
Trg mladih 1, 76 100 Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, Centrala: 049/216-855, Fax: 049/216-779, Tel: 049/217-113

P R A V I L N I K
O ODNOSIMA SA JAVNOŠĆU
POLICIJE BRČKO DISTRIKTA BIH

Brčko, maja 2004. godine

Na osnovu člana 11. stav 4. tačka 3. Zakona o Policiji Brčko Distrikta BiH (Službeni Glasnik Brčko Distrikta BiH broj: 2/00, 5/01, 2/02, 17/02 i 6/03), Šef Policije Brčko Distrikta BiH d o n o s i

P R A V I L N I K

O ODNOSIMA SA JAVNOŠĆU POLICIJE BRČKO DISTRIKTA BIH

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom se regulišu obaveze, nadležnosti, zadaci i funkcije Portparola Policiji Brčko Distrikta, te uspostavljaju osnovne standardne procedure za odnose sa javnošću, naročito u pogledu odnosa sa medijima.

II CILJEVI

Član 2.

Glavni ciljevi Policije Brčko Distrikta BiH, u pogledu odnosa sa javnošću su:

- Da otvoreno i iskreno obavijesti javnost o radu Policije;
- Da unaprijedi razumijevanje uloge i odgovornosti Policije putem otvorenih, aktivnih i redovnih medijskih i javnih kampanja;
- Da omogući medijima da objasne policijski rad i procedure;
- Da razvije saradnju i partnerstvo sa agencijama za sprovođenje zakona u BiH, susjednim zemljama i zemljama u regionu;
- Da razvije saradnju i sprovede kodeks javne odgovornosti i dostupnosti medijima;
- Da sprovede standardne procedure rada u odnosima sa medijima.

III PODRUČJE RADA

Član 3.

- 1) U prenošenju informacija javnosti, Policija se oslanja na medije. U odlučivanju o tome koje informacije će biti objavljene, kada i od strane koga, treba pratiti ustanovljene procedure.
- 2) Pored sprovođenja u kontekstu redovnog policijskog rada, ove procedure su naročito važne u sprovođenju specijalnih operacija Policije ili u vrijeme izuzetnih događaja.
- 3) Specijalne operacije obuhvataju upotrebu Jedinice za podršku, pregovore sa otmičarima, zabarikadiranim osobama, upotrebu vozila za specijalnu namjenu, reagovanja na prijetnje bombama i u slučaju opasnosti od bombi, pokrivanje specijalnih događaja, zaštitu zvaničnika, saniranje posljedica katastrofa, odgovor na javne nemire, situacije civilne odbrane i misije traženja i

spašavanja, te vršenja istražnih radnji ozbiljnijeg kriminala koji bi mogao imati uticaja na Brčko Distrikt BiH.

- 4) Izuzetni događaji uključuju hitne slučajeve i katastrofe, kako prirodne, tako i one koje su posledica ljudskog faktora, uključujući i nemire. Katastrofe obuhvataju poplave, zemljotrese i eksplozije. Javni nemiri uključuju pobune, metež, nasilje i blokade, nastale kao posljedica demonstracija i protestnih marševa, političkih konvencija i štrajkova.

IV ZADACI

Član 4.

- 1) Portparol je odgovoran za odnose sa javnošću, a njegovi zadaci uključuju:
- Organizovanje aktivnosti koje uključuju javnost, u cilju osiguranja transparentnosti;
 - Upravljanje nastupa policijskih zvaničnika u medijima;
 - Organizovanje konferencija za štampu, intervju a i pripremanje materijala za takve nastupe;
 - Informisanje medija o policijskim aktivnostima na vrijeme i brzo i otvoreno reagovanje na upite;
 - Saradivanje sa drugim vladinim agencijama, informativnim službama i predstavnicima medija;
 - Nadgledanje i analiziranje izvještaja medija o radu Policije i reagovanje u slučaju kada je to potrebno;
 - Održavanje ažurirane liste kontakata sa medijima;
 - Pripremanje i redovno ažuriranje informacija o Policiji za upotrebu u inicijativama vezanim za odnose sa javnošću, publikacije i druge promotivne materijale i aktivnosti;
 - Učestvovanje u obuci policajaca u odnosima sa javnošću i medijima;
 - Učestvovanje u aktivnostima koje imaju za cilj približavanje građana Policiji, kroz obavljanje redovne aktivnosti u zajednici kroz područnu policiju;
 - Redovno stvaranje prilika za medijske izvještaje, kako bi se podstaklo razumijevanje policijskih aktivnosti i politike u javnosti i medijima
 - Učestvovanje u uspostavljanju i održavanju internet stranice za Policiju.
- 2) Portparol vrši prijem i obradu zahtjeva za pristup informacijama u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini, i s tim u vezi, sačinjava Indeks registar vrsta informacija i Vodič o postupku pristupa informacijama u Policiji Brčko Distrikta BiH.

V UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA

Član 5.

- 1) Portparol je odgovoran za odnose sa javnošću i organizaciono pripada Kabinetu Šefa Policije.
- 2) Portparol ili lice koje ga u odsutnosti mijenja / godišnji odmor, bolest i sl. /, mora biti prisutan na svim redovnim i vanrednim sastancima / kolegijumima /, kako bi pružio savjet vezan za odnose sa javnošću, kada je to potrebno i da bi bio u toku svih zbivanja i poslova koji se planiraju i narednom periodu.

- 3) Opisi poslova Portparola su određeni u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Policije Brčko Distrikta.

VI OVLAŠTENJA

Član 6.

- 1) Šef Policije Brčko Distrikta BiH je potpuno ovlašten da daje izjave za medije. Portparol ili lice koje ga mijenja u odsutnosti su takođe ovlašteni da govore za medije svakodnevno.
- 2) Pored rutinskih kontakata sa medijima i u zavisnosti od tipa informacije koja se treba objaviti, osobe iz stava 1. ovog člana mogu ovlastiti druge službenike da daju izjave za medije u određenim situacijama. Nakon takvih izjava za medije, te osobe su obavezne obavijestiti Šefa Policije o prirodi i sadržaju svoje izjave za medije.
- 3) Vrste informacija i ovlaštenja:
 - Pitanja opšte politike:
Šef Policije, a u njegovoj odsutnosti zamjenik Šefa Policije su ovlašteni da govore o Policiji o svim pitanjima koja uključuju i pitanja opšte politike,
 - Izuzetni događaji i specijalne operacije:
Šef Policije i njegov zamjenik,
 - Svakodnevni kontakt sa medijima:
Portparol ili delegirane osobe koje imaju ovlaštenje da govore za medije u vezi svih pitanja,
 - Pitanja vezana za javni red i mir i bezbjednost saobraćaja:
Portparol ili komandir nadležne policijske Jedinice (uz saglasnost šefa Policije),
 - Informacije o kriminalu:
Portparol, šef Jedinice kriminalističke policije ili njegov zamjenik (uz saglasnost Šefa Policije),
 - Lakša krivična djela:
Portparol ili komandir nadležne policijske Jedinice (uz saglasnost Šefa Policije).

VII ODNOSI SA NOVINARIMA NA MJESTU ZLOČINA ILI INCIDENTA

Član 7.

- 1) Oni imaju pravo biti prisutni na mjestu izvršenja krivičnog djela, ako se ono dogodilo na javnom mjestu ili na lokaciji otvorenoj za javnost, ali ne mogu ometati istragu Policije.
- 2) Policajci koji sprovode istragu mogu kratko odgovariti na postavljena pitanja, s tim da se povjerljive informacije važne za daljnji tok policijske istrage ne mogu otkrivati bez saglasnosti tužioca koji rukovodi istragom na mjestu zločina.

- 3) Činjenice vezane za situaciju mogu se prenijeti novinarima, ali bez špekulacija ili komentara u vezi sa slučajem.
- 4) Novinarski upiti o detaljima događaja moraju se proslijediti rukovodiocima nadležnih organizacionih jedinica Policije Brčko Distrikta ili portparolu.
- 5) Novinarima je zabranjen pristup internim policijskim dokumentima. Informacije iz takve dokumentacije, na osnovu ovlaštenja dobijenog od strane Šefa Policije, može novinarima usmeno prenijeti rukovodilac nadležne organizacione jedinice ili portparol.
- 6) Kada su određene aktivnosti uključene i druge agencije javnih službi (npr. vatrogasci, demineri, zdravstvene organizacije i drugo), primarnu nadležnost ima Policija Brčko Distrikta i ona je odgovorna za davanje ili koordiniranje davanja informacija.
- 7) Informacije dobijene od drugih relevantnih agencija neće biti objavljene bez njihovog odobrenja.

VIII DOSTUPNOST PORTPAROLA I DRUGIH OVLAŠTENIH LICA

Član 8.

- 1) Tokom radnog vremena portparol ili lice koje ga zamjenjuje su odgovorni za kontakte sa medijima i davanje informacija medijima.
- 2) Van redovnog radnog vremena i tokom neradnih dana, osobe odgovorne za kontakt i davanje informacija medijima, osim portparola su: dežurni rukovodni radnik u Policiji i vođa smjene uz saglasnost Šefa Policije ili portparola.
- 3) Portparol ili lice koje ga zamjenjuje, moraju uvijek biti dostupni, kako bi mogli odgovoriti na neplanirane situacije. Od strane Šefa Policije mora biti određeno lice koje će zamjenjivati portparola i mora biti odobren plan korištenja godišnjeg odmora portparola i lica koje ga zamjenjuje.

IX PROCEDURE

Član 9.

- 1) Portparol je odgovoran za podnošenje izvještaja Šefu Policije na redovnim kolegijumima i povremenim operativno-radnim sastancima o pisanju medija o događajima vezanim za Policiju Brčko Distrikta.
- 2) Svi događaji i informacije zabilježene u biltenima dnevnih događaja sačinjenih od strane nadležnih organizacionih jedinica moraju se svakodnevno dostavljati i portparolu. Portparol iz biltena medijima prenosi ono što smatra da je potrebno, na njihovo traženje, a putem izdavanja «izvještaja za medije» svakog ponedjeljka, upoznaje medije o svim značajnijim događajima koji su se dogodili u dane vikenda. Ako je potrebno portparol izdaje izvjestaj za medije i češće te ako bi neki događaj mogao pobuditi pažnju javnosti.

- 3) U rutinskim situacijama portparol je ovlašten da odgovori brzo i, ako je potrebno, usmeno na upite medija, ali će to snimiti na audio uređaj ili na drugi način zadokumentovati sadržaj informacije koju je usmeno prenio medijima.
- 4) Portparol je ovlašten da odredi kada će predstavnici medija unaprijed obezbijediti listu pisanih pitanja za neki intervju.

X DAVANJE POVJERLJIVIH INFORMACIJA

Član 10.

Izvjесne informacije se ne bi trebale rutinski davati, nego samo nakon konsultacije sa višim policijskim zvaničnicima, Javnim tužiocem ili sudijom za prethodni postupak, odnosno sudijom za prethodno saslušanje. Ove povjerljive informacije uključuju:

- Raniju kriminalnu prošlost, karakter ili reputaciju osumnjicenog;
- Fotografiju osumnjicenog;
- Postojanje bilo kakvog priznanja, prihvaćanje krivice ili izjave koju je osumnjiceni dao ili odbijanje osumnjicenog da da izjavu;
- Rezultate bilo kakvih sprovedenih ispitivanja ili testova ili odbijanje osumnjicenog da se podvrgne određenim ispitivanjima ili testovima;
- Identitet, svjedočenje ili vjerodostojnost izjave nekog od svjedoka;
- Mišljenje ovlaštenih službenih lica ili drugih zvaničnika o težini slučaja ili kvalitetu prikupljenih dokaza;
- Mišljenje ovlaštenih službenih lica ili drugih zvaničnika o krivici ili nevinosti optuženog;
- Specifičnosti o istragama koje traju, osim ukoliko se smatra korisnim za sam uspjeh istrage;
- Lične informacije koje identifikuju žrtvu;
- Informacije koje identifikuju maloljetnika;
- Sumu opljačkanog novca;
- Ime, adresu stanovanja i broj telefona ovlaštenih službenih lica;
- Ostale informacije čije bi objavljivanje bilo nezakonito.

XI PRISTUP MEDIJA MJESTU ZLOČINA I DRUGIM PODRUČJIMA

Član 11.

- 1) U opravdanim slučajevima, Policija će imati pravo da kontroliše pristup predstavnika medija određenim područjima. Ovo uključuje i pravo da se određenim područjima zabrani pristup, ako to situacija zahtijeva. Ta područja uključuju:
 - Lokacije većih požara, prirodnih katastrofa ili drugih katastrofalnih događaja / havarije i sl. /;
 - Prostor obilježen policijskom trakom na mjestu izvršenja krivičnog djela
 - Posjete visokih zvaničnika;
 - Javne događaje koji zahtijevaju postavljanje obezbjeđenja i kontrolu masa
 - Druge situacije koje mogu ugroziti integritet istrage ili javne bezbjednosti / racije, zasjede i sl./

- 2) Predstavници medija nemaju pravo da se miješaju u operacije sprovođenja zakona na mjestu incidenta.
- 3) Smjernice o pristupu medija bi se trebalo prenijeti medijima kako bi se pomoglo ostvarivanje saradnje.

XII IDENTIFIKACIJA NOVINARA

Član 12.

- 1) Novinari su obavezni da se identifikuju prilikom zvaničnog kontakta sa Policijom.
- 2) Novinari trebaju nositi profesionalni identifikacijski dokument dok obavljaju svoje profesionalne dužnosti. Za to je dovoljna identifikaciona novinarska akreditacija koja uključuje ime i prezime i fotografiju novinara, ime, adresa, logo i pečat medijske kuće koju predstavlja. Policija mora imati dogovor sa medijskim kućama u vezi odgovarajućih dokumenata za identifikaciju medija, propusnica i sl.
- 3) Novinari će slijediti procedure koje je uspostavila Policija kada legitimno pristupaju područjima sa ograničenim pristupom.
- 4) Od novinara se može zahtijevati da traže odobrenje od Policije ili drugih vlasti da pristupe specijalnim lokacijama / npr. mjestu zločina ili sigurnosnim postrojenjima / i mogu biti podvrgnuti određenim restrikcijama u vezi ponašanja na toj lokaciji / npr. zabrana fotografisanja i sl./ Uslovi pristupa bi se, u što većoj mjeri, po mogućnosti trebali odrediti unaprijed.
- 5) U izvjesnim situacijama, Policija može zahtijevati posebno akreditovanje unaprijed. U takvim slučajevima mediji o tome moraju biti obaviješteni dovoljno vremena unaprijed, kako bi bili u mogućnosti da na vrijeme podnesu zahtjeve za specijalno akreditovanje.
- 6) Novinari bi se u obavljanju svog posla morali pridržavati važećih propisa u oblasti informisanja, uključujući tu i istrage u koje je umiješana Policija.
- 7) Policija neće tražiti od novinara da otkriju povjerljiv izvor svojih informacija, osim u slučaju izvršenja naredbe Javnog tužioca.
- 8) Novinari i Policija imaju specifične odgovornosti u pogledu identiteta žrtava zločina. Identitet djece ispod 18 godina starosti, bez obzira da li se radi o žrtvi ili navodnom počiniocu zločina, moraju biti zaštićeni dok Policija ne objavi imena. Žrtve zločina motivisanih mržnjom, naročito žrtve silovanja, ne smiju se identifikovati bez dozvole žrtve. Identitet preminulih žrtava zločina se ne smije objaviti prije nego što se obavijesti porodica, niti prije formalne identifikacije žrtve.
- 9) Portparol mora osigurati da novinari budu jasno obaviješteni o tome ko je osim njega i Šefa Policije, osoba zadužena za kontakte sa medijima u Policiji Brčko Distrikta BiH.

XIII ODNOS POLICIJE SA NOVINARIMA

Član 13.

Policija će dopustiti novinarima da obavljaju svoj posao, pristup svim područjima i kontakt sa svim licima za koje smatra da je to odgovarajuće, osim u slučajevima zabrana koje se primjenjuju u skladu sa zakonom.

Član 14.

- 1) Novinar i pojedinci ne mogu ući u legitimno ograničena područja koja su jasno označena ili obilježena. Kada je to moguće, zahtjevi vezani za specijalno akreditovanje, moraju biti efikasno preneseni medijima mnogo ranije od planiranih događaja.
- 2) Šef Policije ili lice koga on za to ovlasti će, prema potrebi, odrediti posebne mjere u vezi pristupa medija za vrijeme posjete visokih zvaničnika.
- 3) Policija neće kažnjavati novinare koji obavljaju svoje legitime profesionalne aktivnosti. Novinari imaju pravo da snimaju kamerom, fotografišu, prave audio snimke, uzimaju bilješke, posmatraju događaje, obavljaju intervjue ili izvještavaju bez prethodnog dobijanja dozvole vlasti ili Policije / osim u slučajevima gdje postoje restrikcije usljed legitimnih operativnih razloga /.
- 4) Policija ne smije oduzeti profesionalnu opremu ili materijale novinara, ukoliko sud ne izda naredbu ili nalog.
- 5) Policija može tražiti pokazivanje novinarske identifikacije kada novinar traži pristup mjestu ili događajima koji su otvoreni novinarima, ali su zatvoreni za javnost. Za profesionalno akreditovanje, dovoljno je pokazati profesionalni identifikacijski dokument koji uključuje ime novinara i fotografiju, te ime, adresu, logo i zvanični pečat medijske kuće.
- 6) Policajci se moraju identifikovati bilo kojem građaninu koji zahtijeva takvu identifikaciju, uključujući i predstavnike medija. Svi policajci moraju nositi identifikacijsku značku i službenu legitimaciju koju izdaje Policija Brčko Distrikta BiH.
- 7) Policija ne može prisiliti novinare da otkriju svoje povjerljive izvore informacija.
- 8) Policija mora posebnu pažnju usmjeriti na istraživanje svih ostvarenih ili prijetućih slučajeva nasilja, zastrašivanja ili maltretiranja usmjerenih protiv predstavnika medija i spriječiti uništavanje sredstava koja su vlasništvo medija.

XIV ROKOVI ZA INFORMISANJE MEDIJA I ODGOVARANJE NA ZAHJTEVE MEDIJA

Član 15.

Informacije o incidentima se trebaju poslati novinarima što je prije moguće. Čak i u rutinskim situacijama, informacije će se dostaviti u roku od 24 sata nakon događaja ili zahtjeva novinara.

XV INTREVIJUI I KONFERENCIJE ZA ŠTAMPU

Član 16.

- 1) Portparol održava redovne mjesečne konferencije za štampu koje, po potrebi, mogu biti održavane i češće. Svi predstavnici stalno akreditovanih medija službeno se pozivaju na konferenciju dok drugi predstavnici medija imaju pravo prisustvovati konferenciji u skladu sa svojim potrebama. Pored portparola, konferenciji za štampu mogu prisustvovati i ostali službenici Policije koji će ovlašteno i primjereno izvijestiti medije.
- 2) Konferencije za štampu će se održavati u zgradi Policije ili odgovarajućem pres centru. Svi predstavnici akreditovanih medija moraju biti blagovremeno informisani o mjestu i vremenu održavanja konferencije za štampu u naprijed.

XVI PRAĆENJE RADA MEDIJA

Član 17.

Portparol je obavezan da prati pisanje medija o događajima relevantnim za Policiju i o tome sačinjava tromjesečne analize.

XVII PUBLIKACIJE I DISTRIBUCIJA

Član 18.

- 1) Portparol je odgovoran za pripremu i štampanje ili produkciju publikacija / informativnih letaka, postera i sl./ i drugih promotivnih materijala i proizvoda predviđenih za distribuciju medijima i u javnosti. Portparol je odgovoran za odgovarajuću distribuciju ovih proizvoda u javnosti, medijima i pripadnicima Policije i drugih institucija.
- 2) Portparol je odgovoran za pronalaženje i predlaganje izvodača izrade publikacija i drugih promotivnih materijala ukoliko je potrebno.

XVIII SARADNJA SA DRUGIM RELEVANTNIM ORGANIZACIJAMA

Član 19.

Portparol će saradivati sa svim drugim relevantnim organizacijama, kako na području Brčko Distrikta tako i na cijelom području Bosne i Hercegovine, te sa agencijama u susjednim zemljama i zemljama regiona.

XIX RAD POLICIJE U ZAJEDNICI

Član 20.

U saradnji sa imenovanim rukovodnim radnikom Jedinice opšte policije koji je zadužen za rad Policije u domenu područne policijske zaštite, portparol će razvijati i osigurati implementaciju redovnih i

odgovarajuće publiciranih aktivnosti rada Policije u zajednici, kao što su događanja koja uključuju obrazovne i druge organizacije i zajednice.

XX INTERNET STRANICA

Član 21.

U saradnji sa Jedinicom za administrativne poslove Policije Brčko Distrikta, portparol će učestvovati u stvaranju, redovnom održavanju i ažuriranju internet stranice Policije.

XXI OBRAZOVNE ODGOVORNOSTI

Član 22.

Portparol će učestvovati u stvaranju i razvoju plana i programa rada policijskih službenika u polju odnosa sa javnošću, posebno u vezi sa odnosima individualnih policijskih službenika sa građanima i zajednicom.

XXII OPREMA

Član 23.

Portparol će održavati inventar i opremu neophodnu za odnose Policije sa javnošću.

XXIII ZAVRŠE ODREDBE

Član 24.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 05-883/04

Datum: 20.05.2004. godine

Š E F
POLICIJE BRČKO DISTRIKTA

Milenko Milićević